

गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिको सूचना

गाउँ वा नगर सभाका सदस्यहरूको आचार संहिता, २०३३

गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समिति नियमावली, २०३२ को नियम १३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिले गाउँ वा नगर सभाका सदस्यहरूको लागि देहायबमोजिमको आचार संहिता प्रकाशित गरेको छ-

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः— (१) यस संहिताको नाम “गाउँ वा नगर सभाका सदस्यहरूको आचार संहिता, २०३३” रहेको छ।

(२) यो संहिता तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा— “सदस्य” भन्नाले गाउँ वा नगर सभाका सदस्यलाई सम्झनुपर्छ।

३. संहिताको पालनः— (१) प्रत्येक सदस्यले यो संहितामा लेखिएको कुराको पालन गर्नु पर्नेछ।

(२) कुनै सदस्यले यो संहितामा लेखिएका कुनै कुराको प्रतिकूल आचरण गरेमा निजले आफ्नो पद अनुसारको आचरण नगरेको मानिनेछ।

४. उच्च आदर्श कायम राख्नु पर्ने— सदस्यले सच्चाई र ईमान्दारीको उच्च आदर्शलाई अङ्गाली आफ्नो ओहदाको मर्यादा सुहाउँदो आचरण गर्नुपर्छ।

५. राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता आदिको प्रतिकूल काम गर्ने नहुने— सदस्यले राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, एकता, सार्वभौमसत्ता तथा अधिराज्यको अखण्डताप्रति आँच आउने कुनै किसिम-को काम गर्ने हुँदैन र मुलुकलाई खण्डित गर्ने उद्देश्यले जनताको बीच फूट पैदा गर्ने कुनै पनि व्यक्तिको कोशिशलाई तत्परतासाथ विरोध गर्नुपर्छ।

६. राजसंस्थाप्रति अनास्था पैदा गर्ने नहुने— सदस्यले राजसंस्थाप्रति अनास्था पैदा हुने कुनै काम कुरा गर्ने हुँदैन र राजभक्ति, देशभक्ति तथा राष्ट्रिय भावनामा आँच आउने काममा जनतालाई प्रोत्साहन गर्न समेत हुँदैन।

७. निर्दलीयतालाई विकसित र सुदृढ पार्नु पर्ने— सदस्यले दलविहीन प्रजातान्त्रिक पञ्चायती व्यवस्थाको बोध जनतालाई गराई निर्दलीय भावनालाई विकसित र सुदृढ पार्नुपर्छ र निर्दलीयताको विरुद्ध कुनै काम गर्न हुँदैन।

आधिकारिक सुनिश्चित विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८. पञ्चायत प्रणालीको सिद्धान्तको विपरीत काम गर्न नहुने:- सदस्यले पञ्चायत प्रणालीको सिद्धान्तको विपरीत हुने कुनै काम गर्नु हुँदैन र सो प्रणालीप्रति कुनै किसिमको ध्रम फेलाउन समेत हुँदैन ।
९. पञ्चायतको कुनै निकायको प्रतिष्ठामा धक्का पुग्ने काम गर्न नहुने:- सदस्यले गाउँ वा नगर पञ्चायतको सदस्यको हैसियतले आफूले गर्नु पर्ने काम जिम्मेवारपूर्वक गर्नु पर्नेछ र पञ्चायतको कुनै निकायको प्रतिष्ठामा धक्का पुग्नसक्ने कुनै काम कुरा गर्नु हुँदैन ।
१०. राष्ट्रको स्वार्थलाई सर्वोपरि राख्नु पर्ने:- सदस्यले जाति, धर्म, वर्ण, समुदाय वा क्षेत्रको संकुचित स्वार्थभन्दा राष्ट्रको स्वार्थलाई सर्वोपरि राख्नुपर्छ ।
११. आर्थिक वा कुनै सहायता प्राप्त गर्न नहुने:- सदस्यले कुनै कुराको समर्थन वा विरोध गर्नु भनी वा त्यस्तो समर्थन वा विरोध गरे बापत आर्थिक वा अन्य कुनै प्रकारको लाभ वा सहायता कसैसंग माग गर्नु हुँदैन र त्यस्तो लाभ वा सहायता प्राप्त गर्न समेत हुँदैन ।
१२. व्यक्तिगत स्वार्थको निमित्त वादविवाद उठाउन नहुने:- सदस्यले सार्वजनिक हितसित सम्बद्ध नभएको विषयलाई आफ्नो व्यक्तिगत वा संकुचित स्वार्थ पूर्तिको निमित्त सार्वजनिक विषयको रूपमा खडा गरी अनावश्यक वादविवाद उठाउन हुँदैन ।
१३. अनुचित प्रभाव पार्न नहुने:- सदस्यले न्याय प्रशासनमा कुनै तवरले अनुचित प्रभाव पार्न वा आफ्नो संकुचित स्वार्थ पूरा गर्ने उद्देश्यले श्री ५ को सरकारको दैनिक प्रशासनमा खलल गर्नुहुँदैन ।
१४. विदेशी प्रभावबाट मुक्त रहनु पर्ने:- सदस्यले आफ्नो काम-कर्तव्यको पालना गर्दा विदेशी प्रभावबाट प्रेरित हुनुहुँदैन ।
१५. सार्वजनिक रकम हीनामिना गर्न नहुने:- सदस्यले कुनै अवस्थामा पनि आफ्नो गाउँ वा नगर सभा वा वडाको विकासका लागि श्री ५ को सरकारका तर्फबाट दिइने रकम, चन्दा संकलनबाट जम्मा गरिएको रकम वा आफ्नो जिम्मामा रहेका अन्य सार्वजनिक रकम हीनामिना गर्न वा निजी कामको लागि उपयोग गर्नुहुँदैन ।
१६. नियुक्ति, बर्खासीको लागि भनसुन गर्न नहुने:- सदस्यले व्यक्तिगत स्वार्थले प्रेरित भई वा कसैको अनुचित प्रभावमा परी कुनै व्यक्तिलाई सरकारी वा सार्वजनिक सेवामा नियुक्ति, सरूवा, बढुवा वा बखास्तबारे भनसुन गर्नुहुँदैन ।
१७. सार्वजनिक सम्पत्तिको दुरुपयोग गर्न नहुने:- सदस्यले सार्वजनिक सम्पत्तिको नोक्सानी वा दुरुपयोग गर्नुहुँदैन ।

८०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१८. अनुचित लाभ उठाउन नहुने:- सदस्यले आफ्नो पदको प्रभाव देखाई अनुचित लाभ उठाउने काम गर्नुहुँदैन ।

१९. पञ्चायती व्यवस्थाको प्रतिकूल भएमा विरोध गर्नु पर्ने:- सदस्यले आफू उपस्थित भएको ठाउँमा पञ्चायती यवस्थाको प्रतिकूल हुने काम कुरा भएमा त्यसको तुस्ति विरोध वा बहिष्कार गर्नुपर्छ ।

२०. गुटबन्दी गर्न नहुने:- सदस्यले पञ्चकार्यकर्ताहरूको बीच कुनै किसिमको गुटबन्दी गर्नुहुँदैन ।

२१. पञ्चायत र वर्गीय संगठनहरूका बीच सामञ्जस्यको प्रतिकूल काम गर्न नहुने:- सदस्यले पञ्चायत तथा वर्गीय संगठनहरूका बीच सामञ्जस्यको विपरीत हुने कुनै काम कुरा गर्नुहुँदैन ।

२२. विकासको कामहरूमा बाधा पुऱ्याउन नहुने:- सदस्यले देश विकासका कामहरूमा हरसंभव उपायले सहयोग गर्नुपर्छ र श्री ५ को सरकारबाट वा स्थानीय जनसहयोगबाट सञ्चालन गरिने कुनै पनि विकाससम्बन्धी काम वा योजनाहरूको विरोध गर्न वा बाधा पुऱ्याउने कुनै पनि काम कुरा गर्नुहुँदैन ।

२३. पञ्चकार्यकर्ताहरूप्रति सहयोगी हुनुपर्ने:- सदस्यले आफ्नो पञ्चायत वा बडाको प्रत्येक पञ्चकार्यकर्ताहरूप्रति सहयोगीको रूपमा व्यवहार गर्नुपर्छ र प्रत्येक पञ्चकार्यकर्ताहरूलाई एक अर्काको सहयोगीको रूपमा रहन र सो अनुसारको आचरण गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ

२४. समस्याहरूको बोध गराउनु पर्ने:- सदस्यले आफू निर्बाचित भई आएको बडाको गाउँ वा नगरको समस्याहरू तथा सो बडा वा क्षेत्रका जनतालाई परेको वास्तविक पीरमर्कहरू गाउँ वा नगर पञ्चायत ऐन र नियमावलीमा व्यवस्था भएबमोजिम गाउँ वा नगर सभामा पुऱ्याई दिनुपर्छ र नगर सभा वा गाउँ सभामा व्यक्त गरिएका नीति तथा कार्यक्रमहरू आफ्नो बडा वा गाउँका जनतालाई सहीरूपमा बोध गराउनुपर्छ ।

२५. श्री ५ को सरकारको नीतिबारे भ्रम फैलाउन नहुने:- सदस्यले गाउँ वा नगर सभा, गाउँ वा नगर पञ्चायत र पञ्चायतका अन्य निकायहरू जस्तै- पञ्च भेला जस्ता निर्दिष्ट स्थानहरूमा सम्बद्ध विषय र प्रसंगमा रचनात्मक आलोचना हुँदा बाहेक अन्य स्थानहरूमा श्री ५ को सरकारको नीति वा कार्यक्रमहरूको आलोचना वा निन्दा गरी जनसाधारणमा कुनै हालतमा पनि भ्रम फैलाउन हुँदैन ।

आधिकारिकर्ता शुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेद्या

२६. गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियानप्रति मर्यादा:- (१) सदस्यले गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियानप्रति पूर्ण आस्था राख्नुपर्छ र गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समिति, अञ्चल समिति, जिल्ला समिति, नगर समिति तथा गाउँ समितिको निर्देशनलाई पालन गर्नुपर्छ ।

(२) सदस्यले गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियानको कार्यक्रम अन्तर्गत अनिवार्यरूपले गर्नु पर्ने भनी तोकेको काम गर्नु पर्नेछ ।

(३) सदस्यले गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियानको आवश्यकता र महत्व सर्वसाधारण जनतालाई बोध गराई तदनुरूप आचरण गर्न प्रोत्साहन गर्नुपर्छ ।

२७. संहितामा निषेध गरिएको काम अरूबाट गराउन नहुने:- यस संहितामा सदस्यले गर्न नहुने भनी निषेध गरिएको कुनै काम कुरा गर्ने उद्योग गर्ने, अरूबाट गराउने वा सो गर्न अरूलाई दुरुत्साहन दिन समेत हुँदैन ।

आज्ञाले-

डा. मोहम्मद मोहसिन

सदस्य—सचिव

गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समिति

८१

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रिमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।